

Nedokonalá

Adriána Ďurková

Tento text nevznikol ako odpoveď na výzvu ani ako pokus o dokonalosť. Vznikol ako rozhovor. Spôsob, ktorý mi bol najbližší v momente, keď som premýšľala, čo vlastne chcem povedať - a ako.

Rozhodla som sa pre túto formu, pretože niektoré veci sa nedajú zhrnúť bodmi ani životopisom. Potrebujú čas, ticho a priestor medzi vetami. Tak, ako vznikajú aj v živote.

Píšem o sebe, ale aj o tom, čo si so sebou nesieme, kam prichádzame a prečo pri niektorých veciach zostávame. O práci, svete, ľuďoch aj pochybnostiach - bez snahy ich uzavrieť do jednej odpovede.

Ak má tento text niečo ponúknuť, tak je to pozvanie. Zostať chvíľu. Čítať pomaly. A prijať, že nedokonalosť nie je slabosť, ale spôsob, ako byť prítomná.

I.

Keď som ťa spoznala

„Ako si sa ku mne vlastne dostala?“ spýtala sa potichu.

Na chvíľu som sa musela zamyslieť. Nebola to otázka, na ktorú existovala jednoduchá odpoveď. „Neprišla som z nadšenia,“ priznala som. „Skôr z únavy. Z miesta, kde máš pocit, že nezvládaš ani tie najmenšie veci.“

Usmiala sa, nie prekvapene, skôr cháпavo.

„Bolo to obdobie, keď som si o sebe myslela, že na svet jednoducho nemám,“ pokračovala som. „Že ostatní vedia, kam idú a ja len stojím. Mala som nízke sebavedomie, pochybnosti, veľa strachu a hlavne pocit, že musím byť silnejšia, než som.“

„A napriek tomu si zostala,“ povedala.

„Pretože si nehovorila o sile tak, ako som ju poznala dovtedy,“ odpovedala som. „Tvoja bohyňa nebola dokonalá. Nebola vyrovnaná, stále usmiata, pripravená. Bola unavená. Premýšľala. Pochybovala. A napriek tomu mala hodnotu.“

Chvíľu bolo ticho. Také to dobré, ktoré netlačí.

„Čo pre teba vtedy znamenalo slovo bohyňa?“ spýtala sa potom.

„Úľavu,“ povedala som bez váhania. „Že nemusím byť hotová. Že nemusím mať odpovede. Že môžem byť slabá a nezlyhávam tým.“

Bolo to v čase covidu. Svet sa zatvoril a všetko sa presunulo dovnútra. Pamätám si, že som mala strach zostať sama so sebou. Myslela som si, že ak sa na seba pozriem príliš dlho, rozpadnem sa. Namiesto toho som sa začala učiť zostať. Bez tlaku, bez plánu. Len byť.

„Takže si nehľadala bohyňu,“ povedala zamyslene.

„Nie,“ usmiala som sa. „Hľadala som komunitu, kde by som nemusela predstierať, že ju už mám v sebe vyriešenú.“

II.

Pod nohami

„Prečo sa stála vraciaš k zemi?“ spýtala sa, akoby sa pýtala na niečo samozrejmé.

„Pretože som ju nikdy nevnímala ako tému,“ odpovedala som. „Skôr ako niekoho. Niečo, čo nás nesie, aj keď sa k tomu správame ľahostajne.“

Rozprávala som jej o Klimatickej akadémii pod bohyňou Čaputovou. O tom, ako som tam pochopila, že starostlivosť o planétu nie je o panike ani o kriku. Je o zodpovednosti. O jemnosti. O rozhodnutí nebyť ľahostajná.

„Takže si ekologická bohyňa?“ usmiala sa.

„Možno,“ povedala som po chvíli. „Ale nie taká, ktorá by ukazovala prstom. Skôr taká, ktorá počúva. Zem je náš domov. A domov si neničíš, keď vieš, že v ňom chceš zostať.“

„A má to viac tváří?“ spýtala sa.

„Má,“ prikývla som. „Rovnako ako ja. Niekedy je to vzdelávanie, inokedy politika, inokedy len obyčajná každodenná voľba. Byť pozorná. Byť láskavá. Aj voči svetu, aj voči sebe.“

III.

Verná

„Ako pracuješ, keď ti na niečom naozaj záleží?“ spýtala sa.

„Zostávam,“ odpovedala som. „Aj vtedy, keď je to nepohodlné.“

Rozprávala som jej o tom, keď som pracovala ako miestna asistentka pre Miška Wiezika. O dňoch, ktoré sa neskončili pracovným časom, a na víkendy, ktoré sa ozvali správou alebo telefonátom. „Bola som k dispozícii,“ pokračovala som. „Nie preto, že by to niekto odo mňa vyžadoval. Ale preto, že som vedela, prečo to robím.“

Rozprávala som jej o webe, ktorý som tvorila láskavo, bez zadania, s myšlienkou na ľudí. O kartičkách, ktoré mi v ňom chýbali tak veľmi, až som sa kvôli nim naučila programovať. „Neviedla som to,“ priznala som. „Tak som sa to naučila.“

Usmiala sa. „Nebála si sa?“

„Bála,“ povedala som úprimne. „Ale strach ma nikdy neodradil od nových vecí.“

Hovorila som aj o tvorbe merchu. O detailoch, farbách, nápadoch, ktoré vznikali z potreby prepojiť obsah s emóciou. „Mám rada, keď veci dávajú zmysel nielen hlavou, ale aj srdcom,“ dodala som.

„Takže si pracovitá bohyňa?“ povedala potichu.

„Skôr verná,“ odpovedala som. „Keď viem, prečo niečo robím, vydržím veľa.“

IV.

Spolu

„A čo keď nie si sama?“ spýtala sa. „Keď pracuješ s inými ženami?“

„Vtedy sa učím najviac,“ odpovedala som. „Byť pozorná.“

Rozprávala som jej o Europeu, o prostredí, kde sa stretávajú ľudia z rôznych krajín, s rôznymi jazykmi, tempami, spôsobmi premýšľania. O ženách, ktoré sú každá iná- a práve v tom silné.

Naučilo ma to počúvať skôr, než odpovedať. Prijat', že nie všetko sa robí po mojom. A že rozdielnosť nie je hrozba, ale zdroj.

„A baví ťa to?“

„Veľmi,“ povedala som. „Mám rada ľudí. A mám rada svet.“

V.

Keby to bolo v mojich rukách

„A keby bola komunita zrazu celá v tvojich rukách?“ spýtala sa.

Chvíľu som rozmýšľala. „Najskôr by som ju nespomaľovala rastom,“ povedala som. „Skôr by som ju chránila.“

Vidím ju ako priestor pre konkrétne ženy. Nie pre ideál bohýň, ale pre ich skutočné podoby. Pre ženy s menom, alebo aj bez neho. Pre tie, ktoré prežívajú obyčajné dni, robia rozhodnutia, pochybujú, nesú si svoje ticho. Bohyne medzi nami- nie výnimočné tým, čo dokázali, ale tým, že sú.

Predstavujem si krátke príbehy. Niekedy len pár viet. Niekedy hlasovku, ktorú si pustíš večer, keď máš pocit, že si na všetko sama. Príbehy o práci, únave, materstve, samote, odvahe aj váhaní. Bez pointy. Bez ponaučenia. Len výpoveď o tom, ako sa žije.

Nie každá by chcela byť videná. A to by bolo v poriadku. Niektoré by rozprávali, iné by len čítali. Bez povinnosti reagovať, bez potreby byť aktívna. Komunita by nič nevyžadovala späť. Len by bola.

„Kam by si ju chcela posunúť?“ spýtala sa.

„Do hĺbky,“ odpovedala som. „Nie do šírky.“

Aby sa z nej nestal priestor, ktorý produkuje obsah, ale miesto, ktoré drží príbehy. Aby bohyňa nebola nálepka, ale pripomienka. A aby bolo v poriadku nebyť ňou každý deň.

Usmiala sa. A ja som mala pocit, že ten obraz je už dost' jasný.

VI.

Zvedavá

„Ty rada skúšaš nové veci,“ povedala skôr konštatujúc než pýtajúc sa.

„Áno,“ usmiala som sa. „Asi preto, že som sa dlho bála, že nezvládnem ani tie základné.“

Kedysi by som sa novým veciam vyhýbala. Dnes ma prit'ahujú. Kreativita, nápady, formy bez mena. Rada sa učím za pochodu. Robím chyby. Zostávam zvedavá.

Chvíľu sa na mňa dívala. „A prečo mi to všetko hovoríš?“

„Pretože si sa ma nepýtala, čo viem,“ odpovedala som po chvíli. „Ale kto som.“

Nechcela som jej rozprávať zoznam skúseností. Chcela som jej ukázať pohyb. Cestu. Ženu, ktorá sa kedysi bála, že nezvládne nič, a dnes vie, že zvládne skúšať. Že môže rásť bez toho, aby sa musela meniť na niekoho iného.

„A čo teda hľadáš?“ spýtala sa napokon.

„Priestor,“ povedala som. „Vzt'ah. Zmysel.“

Miesto, kde sa dá pracovať láskavo. Kde sa dá niest' zodpovednosť bez strachu. Kde sa dá byť bohyňou takou, aká práve som- nie hotovou, ale prítomnou.

Usmiala sa. A ja som mala pocit, že viac už hovoriť netreba.

VII.

Dôvody, prečo som bohyňou

1. Lebo som.
2. Všetky sme.